

[Lowzow.]

med en begrænset udvidelse af arbejdskraften, det vil altså sige med en meget lille investering, hvis blot priserne er til stede.

Vi skal igen gøre os klart, at vi ønsker den animalske produktion, men betingelsen for at få den er ganske enkelt, at den er rentabel, og derfor må vi sætte os i arbejde inden for EF, sætte ind på arbejdet med priser og vores afsætning. Vi må altså også hjælpe med at få det afsat, vi må hjælpe med at få omlagt vores produktion i følgeindustrierne herhjemme, så man i høj grad går ind på at finde ud af, hvad det er for produkter, man vil købe dér, mere end kun at prøve at sælge danske specialprodukter, for vi kan ikke ændre hele Europas spisevaner. Det er os, der må ændre vores produktionsvaner og konstatere, at England er det største marked endnu, men det er ikke sikkert, at det kan forblive det, og i hvert fald ikke det altbærende marked.

Hvilket billede skal vi så se af dansk landbrug i de kommende år? Jeg tror faktisk ikke på ret store ændringer. Der vil være store landbrug — et meget begrænset antal — der vil være mange, mange mellem-landbrug, men der vil ske noget med de helt små landbrugs status. Der vil ske det, at vi på grund af deres ændrede status, som jeg kommer tilbage til, vil få en gennemsnitsstørrelse, der stiger noget, hovedsagelig på grund af, at de små falder fra.

Problemet i det billede, vi vil se, er ganske rigtigt kapitalen, og det er enøjlet også her, hvis man tror, at man uden total socialisering ved isoleret lovgivning kan reducere jordpriserne. Vi kan klart se i dag, at der intet ønske er om en total socialisering af jorden, for det fører ikke til noget godt for jordbrugserhvervet. Hvis man vil styre priserne, hvis man vil have ændret forholdet inden for priserne på jorden, så er det hele vores økonomi, der skal styres. Det er ikke et billede, der isoleret skal gribes ind over for, hvorefter man så kan forvente at få resultater. Det er aldrig lykkedes endnu. Så længe vi har en økonomi med inflation og med delvis tvivl om kronen osv., kan det ikke gøres på denne måde.

Hvis vi ser på selve det praktiske, så er jeg enig med ministeren i, at der vil komme en vidtgående specialisering. Det er nødven-

digt, og det vil ske, for landbruget bliver mere og mere videnskabeligt, det bliver mere og mere kompliceret og teknisk vanskeligt, så selv inden for dette erhverv vil det være svært for den enkelte at følge alle grene.

Som jeg sagde, vil de allermindste brug ændre karakter til hobbybrug, til deltidslandbrug med deraf svigtende interesse for det direkte landbrug, og også politisk gående ind under en anden status, som vi må finde frem til. Afgangen af beskæftigede vil give de unge mulighed for forpagtning som supplement til deres ejendom, og det er vigtigt, for det er noget, de unge arbejder meget stærkt med. Dermed kan de smidiggøre deres produktion, dermed kan de smidiggøre udnyttelsen af deres produktionsapparat.

Det, der er vigtigt her, er, at vi får fjernet den belastning, som skatten på produktionsjorden er. Det er en uendelig hård belastning for dem, der arbejder med landbruget. Man kan så sige, at det ikke rammer så hårdt, hvis man har en stor dyrisk produktion, men det er lige meget, for det er trods alt på produktionen på egen jord, det i allerhøjeste grad bygger.

Hvis vi skal videre, så må vi også have lettet generationsskiftet. Det har alle sagt i dag, og derfor er det utåleligt, at man ikke kan nå til en lettelse her. Det er kapitalvindingsskatten på den almindelige landbrugs-handel, og det er kun den, der er på tale, som virkelig er ødelæggende for generationsskiftet. Vi er også klar over rentefodens betydning, men den kan vi vel ikke ændre ved, den hænger sammen med hele vores økonomi, vores udenrigsøkonomi. Disse ting kan vi ændre på, og det er nødvendigt, og det må gøres, hvis de unge skal komme til, og hvis vi skal have en tilpasning i hurtigt tempo inden for de næste 8-10 år.

Hvis man stopper lovgivningen, lige hvor vi står i dag, og holder fast ved det eller strammer den og ødelægger den, så vil vi om meget, meget få år stå med et landbrug, som er ineffektivt, som ikke kan konkurrere med udlandet, og som derfor vil komme herind til denne sal gang på gang og bede om støtte og bede om hjælp og bede om specialordninger. Det resulterer igen i, at resten af samfundet vender sig mod landbruget og siger, hvad det er for et erhverv, der ikke